

روز جهانی ماما

تاریخچه و فعالیتهای جمعیت مامایی ایران ...

تاریخچه و فعالیتهای جمعیت مامایی ایران

با نگاهی به پیشینه پایگیری جمعیت مامایی ایران آشکار می‌گردد که این جامعه همواره با مشکلات و نارسائیهای روبرو بوده است که آثار ناگواری در چگونگی ارائه خدمات و میزان آگاهی این گروه را فراهم می‌آورده است. براین اساس عده‌ای از ماماها کشور در شهریور 1323 " کانون مامایی " را پایه‌گذاری نموده و شروع به فعالیت کردند. این کانون پس از اتخاذ نام‌های مختلف مانند "سندیکای مامایی" و "جمعیت ماماها" در سال 1342 با "کانون همکاری ماماها" که اعضا آن را پرستار ماماها تشکیل می‌دادند یکی گردید و بدین ترتیب انجمن تازه‌ای به نام "انجمن ماماها ایران" تشکیل یافت. ولی به نظر می‌آید که انجمن نامبرده توانایی لازم را برای برطرف کردن نارسائیها نداشته و در اواخر سال 1367 به دلیل دشواریهای گوناگون حرفه‌ای از قبیل نامعین بودن جایگاه مامایی، منطبق نبودن برنامه‌های آموزشی با شرح وظایف، عدم وجود شرح وظایف معین و مناسب، عدم حضور ماماها در سیاستگذاری و تصمیم‌گیریهای مربوط به رشته، جذب نشدن ماماها برای فارغ‌التحصیل در محیط‌های کاری، نداشتن نماینده در سطح وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در ابعاد مختلف و بسیاری دیگر، گروهی از ماماها جوان بار دیگر برای حل مشکلات و تامین کمبودها همت گماشتند و پس از بررسی مشکلات موجود زمینه را برای تاسیس "جمعیت مامایی ایران" فراهم آوردند و طی دو سال فعالیت و پیگیری در سال 1369 جمعیت موفق به کسب پروانه فعالیت از وزارت کشور گردید و به ثبت شرکتها رسید.

قدمت رشته مامایی در ایران به شکل آموزش عالی پس از تحصیلات دبیرستان، به 80 سال قبل بر می‌گردد. اولین آموزشگاه مامایی بنام « مدرسه قابلگی « با 10 نفر شاگرد در سال 1298 در بیمارستان بانوان (زنان) سابق شهر تهران تأسیس شد. پس از گذشت 10 سال، اولین آموزشگاه عالی مامایی در سال 1308 و با اعطای مدرک معادل لیسانس بعنوان یکی از شعب مدرسه طب آغاز به کار کرد. در سال 1313 دانشگاه تهران تأسیس شد و سپس دانشکده پزشکی آن نیز افتتاح گردید. لذا چند سال بعد در سال 1319 بیمارستان زنان ضمیمه دانشکده پزشکی منضم گردید. از این آموزشگاه تا سال 1331 جمعا 462 نفر فارغ‌التحصیل شدند. از سال 1335 تا 1358 برنامه آموزشی آموزشگاه به برنامه 1/5 ساله پرستاری و مامایی برای لیسانس‌های پرستاری تغییر یافت. پس از آن بدنبال 3 سال تعطیلی انقلاب فرهنگی از آغاز سال 1362 با نام « مدرسه عالی مامایی « شروع به کار کرد و مجدداً از ورودی دیپلم به تربیت کاردان و کارشناس مامایی اختصاص یافت. در سال 1365 پس از انتقال آموزش گروه‌های پزشکی از آموزش عالی به وزارت بهداشت، دانشکده‌های پرستاری و مامایی تأسیس گردید که در بهمن ماه 1368 مصوب شد. لذا با تأسیس دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی تهران، رشته مامایی نیز با تشکیل دو گروه آموزشی به نامهای « بارداری و زایمان ژنیکولوژی « و « بهداشت مادر و کودک « به فعالیت پرداخت که تا حال حاضر نیز ادامه دارد. هم‌اکنون این گروه‌ها در تربیت دانشجویان کارشناسی و کارشناسی ارشد مامایی ارائه خدمت می‌نمایند.

اهداف جمعیت مامایی ایران به طور خلاصه عبارتند از:

تلاش پیگیری در جهت تامین نیازهای بهداشتی درمانی و آموزشی جامعه، تلاش در راه ارتقاء آموزشی و تخصصی و علمی مامایی، تلاش در جهت ارتباط و انسجام هرچه بیشتر ماماها کشور، شرکت در برنامه‌ریزی و تحقیق در امور مامایی در زمینه‌های آموزشی درمانی - بهداشتی تنظیم خانواده - بهبود نسل و حفظ سلامتی مادر-جنین - نوزادوکودک، فراهم آوردن زمینه‌های لازم جهت رفع نیازهای صنفی و خدمات اعضا، کمک به آموزش هرچه بیشتر ماماها و ایجاد زمینه‌های تخصصی‌تر لازم در قسمت‌های مختلف مامایی، کوشش در راه همگانی نمودن خدمات بهداشتی و درمانی مامایی و ایجاد زمینه‌های همکاری و ایفای نقش مشورتی علمی و... جمعیت به وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی، دانشگاهها، سازمان نظام پزشکی و وزارتخانه‌ها و مؤسساتی که به نحوی در پیشبرد و به ثمر رسانیدن جمعیت مؤثرند.

ایجاد و حفظ نظام صحیح مامایی، تلاش در جهت برقراری ارتباط لازم و کافی با ماماها و متخصصین مامایی کشورهای دیگر جهان به ویژه کشورهای اسلامی به منظور دستیابی به علوم و فنون جدید در مامایی و شناساندن مامایی ایران به آنها و فراهم آوردن زمینه همکاریهای متقابل تحت ضوابط دولت جمهوری اسلامی ایران.

ارتقاء شخصیت علمی، آموزشی و درمانی ماماها در سطح جامعه به ویژه گروه پزشکی و تقویت و تحکیم اعتبار و اسم و عنوان مامائی و نظارت بر کار ماماها و ارزیابی علمی آنها طبق قوانین دولتی و حفظ حقوق ایشان. اعلام آمادگی و ایجاد هماهنگی در بین نیروهای مامائی جهت هر گونه همکاری با دولت و مردم در مقاطع حساس و بحرانی نظیر جنگ، زلزله، سیل و ...

جمعیت مامائی ایران از سال 1380 عضویت کنفراسیون بین المللی ماماها را پذیرفته و فعالانه در کنگره این کنفراسیون که اواخر فروردین ماه در کشور اتریش برگزار گردید شرکت نموده است. کنفراسیون بین المللی ماماها در سال 1919 در بلژیک با نام " اتحادیه بین المللی ماماها" تاسیس گردیده و از سال 1954 در لندن به "کنفراسیون بین المللی ماماها" تغییر نام یافته است، درحال حاضر 83 انجمن مامائی از بیش از هفتاد کشور جهان عضویت آن را دارا می باشند. این کنفراسیون از سال 1957 با سازمان بهداشت جهانی ارتباط رسمی داشته و با یونیسف، بانک جهانی، فدراسیون بین المللی تنظیم خانواده، مجمع جمعیت و فدراسیون بین المللی زنان و مامائی همکاری نزدیک دارد.

اهم فعالیتهای کنفراسیون شامل برگزاری کنگره بین المللی، کنفرانسها و کارگاه های منطقه ای، انتشار شرح وظایف بین المللی، تلاش در راه آغاز یک دوره مادری سالم و بی خطر و همکاری نزدیک با کارگاه های پیش از کنگره سازمان بهداشت جهانی و یونیسف می باشد.

جمعیت مامایی ایران در هشت شهر اصفهان، شیراز، تبریز، قزوین، زنجان، لاهیجان، رشت و ساری شعبه تاسیس نموده است که مهمترین فعالیت این شعب در رابطه با آموزش و برگزاری سمینارها و پرداختن به مسائل رفاهی ماماها و انعکاس مشکلات مامائی حوزه خود به مرکز و برگزاری روز جهانی ماما می باشد.

اهم فعالیتهای جمعیت مامایی ایران در راه دستیابی به اهداف خود به قرار ذیل می باشد:

1- پیگیری در خصوص ایجاد مراکز تصمیم گیری در امور مامایی در معاونتهای مختلف ستادی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تحت عناوین:

الف- اداره مامایی در معاونت سلامت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که متاسفانه درحال حاضر این اداره منحل گردیده و به این جهت از مهمترین فعالیتهای جمعیت تلاش برای بدست آوردن اداره ای مستقل در وزارت بهداشت می باشد.

ب- هیأت ممتحنه و ارزشیابی (بورد) مامایی در معاونت آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

2- پیگیری عضویت رسمی ماماها در سازمان نظام پزشکی کشور ایجاد امکان حضور نمایندگان ماماها در شورایی نظام پزشکی و هیأتی مدیره و هیأتی انتظامی سازمان نظام پزشکی کشور.

3- همکاری و مشارکت در تدوین شرح وظایف ماماها در ابعاد مختلف خدمتی

4- همکاری برنامه ریزی و سیاستگذاری امور مامایی در سطوح مختلف تصمیم گیری در کشور

5- همکاری و مشارکت در تدوین ضوابط، مقررات و دستورالعملی مرتبط با امور مامایی کشور و برقراری ارتباط با انجمن های مامایی سایر کشورها جهت اطلاع یافتن از وضعیت مامایی در آنها.

6- حفظ و حمایت از حقوق صنفی و پیگیری امور رفاهی شاغلین حرفه مامایی نظیر برگزاری جلسات مشترک با نمایندگان بیمه تامین اجتماعی و بیمه ایران در زمینه بیمه مسئولیت و کاهش سن بازنشستگی ماماها و احتساب این شغل از زمره مشاغل سخت.

7- تلاش در جهت ارتقاء سطح دانش و مهارتهای حرفه ای ماماها و مساعدت به اعضاء و دانشجویانی که مایل به ادامه تحصیلات خود در خارج از کشور در سطح کارشناسی ارشد و دکترا و یا در داخل کشور به روش آموزش از راه دور می باشند و برقراری ارتباط با دانشگاه های معتبر جهان در این زمینه و همچنین اطلاع رسانی و یاری به ماماها جهت شرکت درکنفرانسها و سمینارهای بین المللی

8- بررسی مشکلات و مسائل موجود مامایی کشور و تلاش در جهت اصلاح آن

9- تلاش هر چه بیشتر در زمینه ایجاد ارتباط و همکاری شاغلین حرفه مامایی با سازمانهای دولتی و غیر دولتی ذیربط، مانند معرفی نمایندگان جمعیت به وزارت بهداشت جهت طرح سوالات مامائی و انجام مصاحبه با ماماها متقاضی کار در خارج از کشور

- 10- ایجاد ارتباط و هماهنگی جمعیت با سازمانهای دولتی و غیردولتی ذیربط، از جمله هماهنگی با صداوسیما جمهوری اسلامی در مورد تهیه و ارائه برنامه های در ارتباط با مامائی
- 11- همکاری و مشارکت در تدوین تعرفه های خدمات مامایی در کشور
- 12- همکاری با سازمان نظام پزشکی کشور در امور مرتبط از جمله شرکت نماینده جمعیت در کمیسیون بودجه این سازمان
- 13- معرفی ماماها نمونه کشور به شکل سالانه و منطبق با اصول شخصی از طریق سازمان نظام پزشکی کشور
- 14- پیگیری تأسیس و اجرای دوره دکتری بهداشت باروری جهت فارغ التحصیلان مامایی و ارائه نمونه های موفق این دوره در دانشگاههای معتبر جهان
- 15- برگزاری کارگاه ها و سمینارهای آموزشی جهت ماماها از جمله: سمینار ایدز، سکسولوژی، پاپ اسمیر، تازه های زنان و مامایی، بیماریهای پستان، ورزشهای دوران بارداری، تکنیک لاماز، سونوگرافی در مامایی، تنظیم خانواده و "کاربرد هیپنوتیزم در مامایی" و ...
- 16- ایجاد کمیته های مختلف (آموزشی، درمانی، پژوهشی، دانشجویی، تبلیغاتی، استانها و...) در جمعیت مامایی ایران به منظور گسترش فعالیتهای جمعیت و مشارکت فعال ماماها در امور مربوطه.
- 17- برگزاری گردهمایی و نشستهای دوره ای با اعضای جمعیت و هیأت مدیره به منظور بررسی مسائل و مشکلات و تبادل نظرات و ارائه گزارش.
- 18- برگزاری انتخابات دوره ای جمعیت به منظور انتخاب بازرسین و اعضای هیأت مدیره
- 19- چاپ خبرنامه جمعیت مامایی ایران توسط شعبه زنجان جمعیت
- 20- تهیه بروشورها و جزوات آموزشی مامایی جهت استفاده اعضا.
- 21- ایجاد پایگاه اطلاع رسانی جمعیت در اینترنت و ارائه گزارشات و اهداف و فعالیتهای جمعیت در این سایت www.midwiferypop-ir.org
- 22- انجام بررسی های مختلف در وضعیت مامایی سایر کشورهای جهان در موضوعاتی مانند قوانین مامائی، استانداردهای آموزشی و درمانی در مامائی و بعد مالی خدمات بهداشتی
- 23- همکاری و مشارکت با مرکز امور مشارکت زنان نهاد ریاست جمهوری به منظور تقویت سازمانهای غیردولتی مرتبط با سلامت زنان
- 24- اعزام نمایندگان جمعیت برای شرکت در مجمع "کنفراسیون بین المللی ماماها" و شرکت فعال در کارگاه های پیش از کنگره سازمان بهداشت جهانی و یونیسف تحت عنوان نقش ماما در تقلیل خشونت علیه دختران نوجوان و زنان
- 25- پیشنهاد تشکیل « شبکه سازمانهای غیردولتی بهداشتی زنان» به مرکز امور مشارکت زنان ریاست جمهوری و پیگیری آن.
- 26- برگزاری مراسم روز جهانی ماما در پانزدهم اردیبهشت ماه هر سال با برپایی گردهمایی و انجام مصاحبه در نشریات و صداوسیما
- 27- اجرای طرح بیمه مسئولیت حرفه ای جهت ماماها شاغل
- 28- تهیه و ارائه و اجرای طرحهای تحقیقاتی پیرامون مسائل بهداشتی زنان از جمله آموزش مسائل بلوغ برای دختران نوجوان
- 29- برقراری ارتباط با نمایندگان دانشگاههای 1- گلاسکو 2- کارولینسکای سوئد 3- جنوب استرالیا

الف) جهت دوره دکتری

ب) جهت کاربایی: ارتباط با بورد مامائی در وزارت بهداشت امارات و تسهیل شرکت ماماهاي ایرانی در امتحان این بورد

30- تهیه فرمت جهت ارزیابی مدارك تحصیلی فارغ التحصیلان برای کشورهای مختلف

31- کاربایی از طریق برقراری ارتباط با مراکز متقاضی نیرو و معرفی افراد غیرشاغل

32- برقراری ارتباط با مراکز فرهنگی شهرداری ها و فرهنگسراها درخصوص ایجاد عرصه عمل و کار درخصوص ادای رسالت رشته و ایجاد اشتغال

33- همکاری در زمینه معرفی نیروهای داوطلب به هلال احمر در خصوص کمکهای تخصصی به زنان آواره افغانی

34- ارسال مقالات و بررسی های انجام شده توسط ماماها برای کنفرانس های بین المللی و شرکت در این کنفرانسها

همزمان با روز جهانی ماما و به منظور تجلیل از خدمات ارزشمند جامعه مامایی کشور جشنواره بزرگ معرفی و تقدیر از پیشکسوتان مامایی کشور در بیمارستان میلاد تهران برگزار می شود و اعضای نمونه و پیشکسوت مامایی کشور معرفی و مورد تجلیل قرار خواهند گرفت.